

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 29 lipca 2014 r.

DOLiS/DEC-710/14/58506,58507

dot.

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267) oraz art. 12 pkt 2 oraz art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana T.K., w przedmiocie naruszeń w procesie przetwarzania jego danych osobowych przez Urząd Miejski w K.,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana T.K., zwanego dalej Skarżącym, w przedmiocie naruszeń w procesie przetwarzania jego danych osobowych przez Urząd Miejski w K., zwany dalej Urzędem.

Pan T.K. w swojej skardze wskazał, iż cyt.: „(...) z powodu brak ochrony danych osobowych [przez Urząd] stron uczestniczących w postępowaniu administracyjnym znak: [...], skutkującej wyciekami pisma procesowego strony [Skarżącego] którym anonimowy sprawca posłużył się do dręczenia skarżącego – strony w postępowaniu administracyjnym. Wskutek lekceważenia przepisów instrukcji kancelaryjnej organ świadomie dopuszcza do sporządzania kserokopii akt sprawy bez umieszczania klauzuli stwierdzającej zgodność z oryginałem oraz bez podpisu i stanowiska służbowego osoby potwierdzającej zgodność treści kopiowanego dokumentu”.

W związku z zaistniałą sytuacją Skarżący wniósł o cyt.: „(...) dokonanie kontroli na okoliczność naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych stron uczestniczących w/w postępowaniu administracyjnym. Wnoszę [Skarżący] również o podjęcie ustawowych środków prawnych w stosunku do osób odpowiedzialnych za wyciek z akt sprawy pisma procesowego zawierającego dane osobowe strony postępowania [Skarżącego]”.

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujący stan faktyczny.

Burmistrz w złożonych wyjaśnieniach wskazał, iż w związku z brakiem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta K. – zgodnie z art. 50 i 52 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 647)

przeprowadzone zostało postępowanie o ustalenie warunków zabudowy wszczęte na wniosek strony. W toku prowadzonego postępowania zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), zwanej dalej Kpa, ustalono strony postępowania (w tym Skarżącego). W toku postępowania w lokalu Urzędu Miasta K., w obecności pracownika referatu, Skarżącemu jako i pełnomocnikowi inwestora – jako stronom postępowania – zapewniono wgląd do akt sprawy. Pełnomocnikowi Wnioskodawcy udostępniono, na jego prośbę, kopie niektórych dokumentów akt sprawy. Akta udostępniono w obecności pracownika urzędu, po sprawdzeniu czy dana osoba jest stroną postępowania. Jednocześnie Burmistrz Gminy K. wskazał, iż wyklucza możliwość zaistnienia sytuacji, aby dane osobowe Skarżącego zostały udostępnione na rzecz osób nieupoważnionych, w sposób nieprzewidziany przepisami prawa. Trudno zatem doszukiwać się w działaniu Urzędu naruszeń w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżącego, bowiem w świetle wyjaśnień złożonych przez Burmistrza wszelkie czynności polegające na udostępnianiu akt postępowania, w którym Skarżący był stroną zostały podjęte zgodnie z przepisami prawa.

Mając na uwadze powyższe, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Niniejsze rozważania rozpocząć należy od wskazania, że organ ochrony danych osobowych, na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, dokonał jedynie oceny legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez Urząd, w szczególności, czy doszło do udostępnienia przez Urząd danych osobowych Skarżącego na rzecz osób nieupoważnionych. Zaakcentować należy również, iż Generalny Inspektor nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji, czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 marca 2001 r. sygn. akt II SA 401/00).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 202, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Przez przetwarzanie danych osobowych w myśl art. 7 pkt 2 ustawy rozumie się jakiegokolwiek operacje wykonywane na tych danych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Przy przetwarzaniu dane osobowe powinny być należyście zabezpieczone. W przedmiotowej sprawie problemem sygnalizowanym przez Skarżącego jest należyte zabezpieczenie danych osobowych zgodnie z dyspozycją art. 36 ustawy. Administrator danych jest obowiązany, jak stanowi art. 36 ust. 1 ustawy, zastosować środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności powinien zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż kopie akt postępowania prowadzonego przez Urząd z udziałem Skarżącego zostały udostępnione wyłącznie na rzecz osoby upoważnionej, tj. pełnomocnika wnioskodawcy.

Zauważyć jednocześnie należy, iż istotne w sprawie jest to, że udostępnienie danych osobowych Skarżącego zawartych w aktach postępowania odbyło się wprawdzie na rzecz pełnomocnika

wnioskodawcy, lecz wątpliwości organu do spraw ochrony danych osobowych budzi fakt, iż nie zostało to w żaden sposób odnotowane w aktach sprawy. Wobec powyższego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, korzystając z uprawnienia przyznanego mu w art. 19 a ustawy, zwrócił się do Burmistrza Gminy K. o respektowanie przepisów o ochronie danych osobowych, w szczególności w odniesieniu do danych wrażliwych dotyczących prowadzonych postępowań administracyjnych, bowiem może to narazić Urząd na zarzut naruszenia przepisów ustawy i odpowiedzialność karną z tym związaną.

Wskazać jednocześnie należy, iż udostępnienie danych osobowych Skarżącego na rzecz pełnomocnika wnioskodawcy było działaniem jednorazowym i działania takie nie są aktualnie kontynuowane. Tymczasem postępowanie prowadzone przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, zainicjowane indywidualną skargą na nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych, jest ukierunkowane na wydanie decyzji administracyjnej na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy. Stosownie do brzmienia ww. przepisu, w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności: usunięcie uchybień (pkt 1), uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych (pkt 2), zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe (pkt 3), wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (pkt 4), zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom (pkt 5), usunięcie danych osobowych (pkt 6). Z brzmienia ww. art. 18 ust. 1 ustawy, a zarazem z definicji decyzji administracyjnej – jako aktu rozstrzygającego w sposób władczy o prawach i obowiązkach stron postępowania w ustalonym i aktualnym na chwilę jego wydania stanie faktycznym i prawnym – wynika, że organ ochrony danych osobowych nie dokonuje oceny zdarzeń przeszłych, nie kontynuowanych w chwili orzekania. Decyzja Generalnego Inspektora nie jest zatem instrumentem represji – służącym wyciągnięciu konsekwencji w związku z przeszłymi nieprawidłowościami w procesie przetwarzania danych, lecz instrumentem służącym przywróceniu stanu zgodnego z prawem w procesie przetwarzania danych realizowanym w chwili wydania decyzji. W tej sytuacji oczywistym jest pozostawienie poza obszarem zainteresowania organu ochrony danych zdarzeń przeszłych w obszarze przetwarzania danych osobowych.

Na marginesie tylko podkreślić należy, iż zgodnie z art. 73 § 1 Kpa strona ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów. Prawo to przysługuje również po zakończeniu postępowania. Czynności określone w § 1 są dokonywane w lokalu organu administracji publicznej w obecności pracownika tego organu (§ 1a). Strona może żądać uwierzytelnienia odpisów lub kopii akt sprawy lub wydania jej z akt sprawy uwierzytelnionych odpisów, o ile jest to uzasadnione ważnym interesem strony (§ 2). W związku z powyższym wskazać należy, iż organ dokonuje uwierzytelnienia odpisów akt sprawy wyłącznie po przedstawieniu organowi swojego ważnego interesu. Dlatego też zarzuty Skarżącego w tym względzie należy uznać za bezzasadne.

Ponadto, odnosząc się do żądania Skarżącego w zakresie przeprowadzenia kontroli w sprawie należy wskazać, iż zgodnie z art. 61 § 1 Kpa postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Organ ochrony danych osobowych poprzez postępowanie administracyjne przeprowadził kontrolę, celem której było ustalenie czy doszło do naruszeń w związku z przetwarzaniem danych osobowych Skarżącego. Jednocześnie należy wskazać, że kontrola przetwarzania danych osobowych w siedzibie danego podmiotu, przeprowadzana przez inspektorów

Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, może zostać wszczęta jedynie z urzędu, a nie na wniosek

Niezależnie od powyższego, jeżeli Skarżący uważa, że w związku z działaniem Urzędu doszło do naruszenia jego dóbr osobistych wskazać należy, iż każdy, kto ma poczucie naruszenia jego dóbr osobistych, może – w stosunku do osoby według niej winnej naruszenia – wystąpić na drogę postępowania cywilnego w myśl przepisów Kpc. Stosownie do treści art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121), niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego. Jeżeli więc skutek działań ww. podmiotów doszło w ocenie Skarżącej do naruszenia dóbr osobistych jej oraz jej syna, może ona dochodzić ich ochrony na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może ona także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w Kodeksie cywilnym może ona również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Sądem właściwym w tym zakresie będzie sąd cywilny.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych i art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro GIODO, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).